

Ngày nhận bài: 25/5/2026; Ngày thẩm định: 29/5/2026; Ngày duyệt đăng: 03/6/2026.

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ CỦA LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ ĐỐI VỚI KHU CÔNG NGHIỆP LONG GIANG TẠI TỈNH ĐỒNG THÁP

Đại úy **LÊ HỮU NGHĨA**

Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Công an tỉnh Đồng Tháp

*Tác giả liên hệ: Lê Hữu Nghĩa (Email: lam716170@gmail.com)

Tóm tắt: Khu công nghiệp (KCN) Long Giang được thành lập từ năm 2007 tại tỉnh Đồng Tháp, với diện tích 540ha, là một KCN đa ngành tập trung vào các lĩnh vực như: điện tử, cơ khí lắp ráp, may mặc và sản xuất nhựa, đóng góp đáng kể vào sự phát triển kinh tế của tỉnh. Tuy nhiên, đã có nhiều vụ cháy xảy ra tại KCN, gây thiệt hại không nhỏ về tài sản, ảnh hưởng đến tình hình an ninh trật tự của địa phương. Bài báo tập trung phân tích đặc điểm nguy hiểm cháy, nổ, thực trạng và một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) đối với KCN Long Giang theo chức năng của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.

Từ khóa: công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; KCN Long Giang.

Abstract: Long Giang Industrial Park, established in 2007 in Dong Thap province, covers an area of 540 hectares. It is a multi-sector industrial park specializing in electronics, mechanical assembly, garment manufacturing, and plastic production, making a significant contribution to the province's economic development. However, numerous fires have occurred within the industrial park, causing considerable property damage and impacting local security and order. This paper discusses the characteristics of fire and explosion hazards, the current situation, and some solutions to improve the effectiveness of fire prevention, firefighting, and rescue operations in Long Giang Industrial Park, according to the functions of the Fire Prevention, Firefighting, and Rescue Police force.

Keywords: fire prevention, firefighting, rescue, Long Giang Industrial Park.

1. Trong tiến trình đổi mới và phát triển kinh tế, hệ thống các KCN và cụm công nghiệp tại tỉnh Đồng Tháp đã phát triển nhanh chóng, thu hút mạnh mẽ các doanh nghiệp trong và ngoài nước, đóng góp quan trọng vào tăng trưởng kinh tế và giải quyết việc làm cho nhân dân. KCN Long Giang, được thành lập từ năm 2007 với quy mô diện tích khoảng 540ha, là một KCN đa ngành tập trung vào các lĩnh vực như điện tử, cơ khí lắp ráp, may mặc và sản xuất nhựa. Với vị trí

thuận lợi về liên kết vùng và hệ thống hạ tầng kỹ thuật được đầu tư tương đối đồng bộ, KCN Long Giang hiện có khoảng 58 doanh nghiệp đang hoạt động, chủ yếu là các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.

Tuy nhiên, do đặc thù là KCN đa ngành, tập trung nhiều loại hình sản xuất có nguy cơ cháy, nổ cao, sử dụng khối lượng lớn nguyên vật liệu dễ cháy và dây chuyền công nghệ vận hành liên tục, KCN Long Giang luôn tiềm ẩn nguy cơ cháy, nổ.

Mặc dù công tác PCCC&CNCH đã được triển khai, song thực tiễn vẫn bộc lộ nhiều hạn chế, bất cập. Một số doanh nghiệp vẫn còn tình trạng chủ quan, chưa thực hiện nghiêm túc các điều kiện an toàn PCCC khi cải tạo, mở rộng nhà xưởng; lực lượng PCCC&CNCH cơ sở còn mỏng, kỹ năng xử lý tình huống thực tế còn hạn chế. Bên cạnh đó, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đôi khi còn chưa kịp thời trong công tác tham mưu, hướng dẫn và kiểm tra phối hợp đồng bộ với các cơ quan quản lý nhà nước khác.

Trước bối cảnh Luật PCCC&CNCH năm 2024 cùng các văn bản hướng dẫn thi hành như Nghị định số 105/2025/NĐ-CP bắt đầu có hiệu lực từ ngày 01/7/2025, việc triển khai đồng bộ các quy định pháp lý mới là yêu cầu cấp thiết. Do đó, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác PCCC&CNCH của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đối với KCN Long Giang có ý nghĩa quan trọng, góp phần bảo đảm an toàn, ổn định môi trường đầu tư và phục vụ mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội bền vững của tỉnh Đồng Tháp trong tình hình mới.

2. Tình hình cháy, nổ trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp diễn biến phức tạp. Theo các báo cáo công tác PCCC&CNCH của Công an tỉnh, chỉ tính riêng giai đoạn 2023 - 2025, toàn tỉnh đã xảy ra ít nhất 66 vụ cháy, làm chết 09 người, thiệt hại về tài sản trên 579 tỷ đồng. Trong đó, các vụ cháy tại KCN thường gây thiệt hại rất lớn về tài sản, ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường đầu tư.

Trong bối cảnh chung của toàn tỉnh, KCN Long Giang nổi lên là khu vực có nguy cơ cao, diễn biến phức tạp và tiềm ẩn nhiều rủi ro. Đây là KCN tập trung nhiều doanh nghiệp hoạt động trong các lĩnh vực dệt may, sản xuất sợi, giày da, chế biến vật liệu, sử dụng khối lượng lớn nguyên liệu dễ cháy như: bông, vải, sợi, nhựa, hóa chất và vận hành hệ thống máy móc công suất lớn, hoạt động liên tục. Trong giai đoạn 2020 - 2025, tại KCN Long Giang đã xảy ra một số vụ cháy đáng chú ý. Cụ thể, năm 2022 xảy ra cháy tại Công ty TNHH Sợi Mêkông tại khu vực lò hơi và kho chứa than, diện tích cháy khoảng 100m², thiệt hại khoảng 2,658 tỷ đồng. Năm 2023 tiếp tục xảy ra cháy tại khu vực sản xuất sợi của cùng công ty, diện tích

cháy khoảng 80m², thiệt hại khoảng 152 triệu đồng. Năm 2024, tại Công ty TNHH Thực nghiệp dệt KangNa Việt Nam xảy ra 02 vụ cháy tại khu vực đường hầm thông gió và kho chứa phế phẩm; mặc dù diện tích cháy không lớn (khoảng 100m²/vụ) và được khống chế kịp thời, song phản ánh nguy cơ cháy phát sinh thường xuyên trong quá trình sản xuất.

Đặc điểm chung của các vụ cháy tại KCN Long Giang là chủ yếu phát sinh tại khu vực nhà xưởng, kho chứa nguyên liệu hoặc hệ thống kỹ thuật như lò hơi, đường ống dẫn dầu, dây chuyền sản xuất; khi xảy ra cháy thường phát triển nhanh, sinh nhiều khói, nhiệt lượng lớn và tiềm ẩn nguy cơ cháy lan trên diện rộng nếu không được xử lý kịp thời.

Nguy hiểm cháy, nổ tại KCN Long Giang bắt nguồn từ đặc thù sản xuất đa ngành nghề như: dệt may, cơ khí, sản xuất nhựa và chế biến nông sản:

(1) Các ngành nghề chủ đạo tại KCN như: dệt may, sản xuất nhựa, sợi và giày da đòi hỏi việc tồn chứa khối lượng khổng lồ các chất dễ cháy bao gồm vải, bông sợi, gỗ, cao su, hóa chất và các loại dung môi. Những vật liệu này khi gặp nguồn nhiệt không chỉ bắt cháy rất nhanh mà còn tạo ra tải trọng cháy lớn, khiến đám cháy phát triển dữ dội, tỏa nhiệt lượng cao và sinh ra nhiều khói khí độc.

(2) Trong môi trường nhà xưởng kín với mật độ xây dựng cao, quá trình vận hành máy móc thường xuyên phát sinh bụi công nghiệp, hơi hóa chất và các loại khí dễ cháy. Tại các vị trí như đường hầm thông gió, hệ thống hút bụi hoặc khu vực pha trộn hóa chất, nếu không được thông gió tốt sẽ dễ hình thành các môi trường nguy hiểm, dẫn đến nguy cơ nổ bụi hoặc bùng phát hỏa hoạn cục bộ. Thực tế, KCN Long Giang đã từng xảy ra các vụ cháy tại khu vực hầm thông gió và lò hơi, minh chứng cho sự nguy hiểm của các yếu tố này.

(3) Các doanh nghiệp tại KCN vận hành nhiều máy móc thiết bị công suất lớn trong thời gian dài, dẫn đến hệ thống điện luôn trong tình trạng tải cao với cấu trúc lưới điện phức tạp. Sự cố về điện (chập mạch, quá tải) là nguyên nhân hàng đầu, chiếm trên 70% các vụ cháy tại địa bàn. Bên cạnh đó, các công đoạn sản xuất phát sinh nhiệt như sấy, gia nhiệt hay

các hoạt động bảo trì có sử dụng hàn cắt kim loại thường xuyên tạo ra nguồn lửa, nguồn nhiệt trực tiếp tại khu vực sản xuất.

(4) Hầu hết nhà xưởng tại KCN Long Giang được xây dựng bằng kết cấu khung sắt, mái tôn. Loại kết cấu này có giới hạn chịu lửa thấp, rất dễ bị biến dạng và sụp đổ khi đám cháy đạt tới nhiệt độ cao, gây khó khăn cho công tác chữa cháy và cứu nạn. Ngoài ra, việc thiếu tường ngăn cháy giữa khu vực sản xuất, kho hàng và văn phòng trong các nhà xưởng có diện tích lớn làm gia tăng nguy cơ cháy lan trên diện rộng.

(5) Việc nhiều doanh nghiệp thường xuyên mở rộng quy mô, thay đổi công năng sử dụng hoặc cải tạo mặt bằng sản xuất nhưng chưa bảo đảm các khoảng cách an toàn PCCC đã tạo ra những bất cập so với thiết kế thẩm duyệt ban đầu. Điều này làm thay đổi cấu trúc tải trọng cháy và điều kiện thoát nạn, khiến việc kiểm soát nguy cơ trở nên khó khăn hơn đối với lực lượng chức năng.

3. Công tác PCCC&CNCH đối với KCN theo chức năng của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH là việc bố trí, sắp xếp và tổ chức thực hiện một cách khoa học, đồng bộ các biện pháp, giải pháp về tổ chức, kỹ thuật và công nghệ phù hợp với quy định của pháp luật nhằm phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn và loại trừ hoặc hạn chế các nguyên nhân, điều kiện phát sinh cháy, nổ. Đánh giá thực trạng công tác PCCC&CNCH đối với KCN Long Giang trong giai đoạn 2020 - 2025 như sau:

Thứ nhất, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh Đồng Tháp giữ vai trò nòng cốt trong việc tham mưu cho Ban Giám đốc Công an tỉnh và UBND tỉnh ban hành các văn bản chỉ đạo, kế hoạch triển khai công tác PCCC đối với KCN. Tuy nhiên, công tác tham mưu đôi khi chưa kịp thời đối với các vấn đề mới phát sinh, nội dung còn mang tính khái quát, chưa đi sâu phân tích các yếu tố đặc thù như dây chuyền công nghệ hay mật độ bố trí nhà xưởng tại KCN Long Giang. Việc phối hợp giữa các ngành trong quá trình tham mưu đôi khi chưa chặt chẽ, làm ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý nhà nước.

Thứ hai, trong giai đoạn 2020 - 2025, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tổ chức 243 lớp huấn

luyện nghiệp vụ PCCC, cấp hơn 15.000 giấy chứng nhận và 47 lớp huấn luyện CNCH. Riêng với KCN Long Giang, công tác này đã giúp nâng cao nhận thức của người đứng đầu doanh nghiệp và kỹ năng xử lý tình huống cho công nhân. Dù vậy, hình thức tuyên truyền còn đơn điệu, nội dung huấn luyện chưa sát với đặc điểm nguy hiểm cháy, nổ của từng loại hình sản xuất cụ thể và thiếu tính thực hành trải nghiệm.

Thứ ba, đã tổ chức kiểm tra định kỳ và đột xuất đối với hơn 33.367 lượt cơ sở, tập trung vào các khu vực nguy hiểm cháy, nổ cao. Qua đó, nhiều vi phạm về lối thoát nạn, hệ thống điện và thiết bị PCCC hư hỏng đã được phát hiện. Về xử phạt, toàn tỉnh đã xử lý 270 vụ với tổng số tiền 1,69 tỷ đồng; riêng tại KCN Long Giang là 32 vụ với 389,4 triệu đồng. Tuy nhiên, công tác hậu kiểm và đôn đốc khắc phục sau kiểm tra chưa quyết liệt, một số cơ sở vẫn chậm trễ trong việc sửa chữa sai phạm.

Thứ tư, đã tổ chức xây dựng và duy trì lực lượng PCCC&CNCH tại chỗ. Tại KCN Long Giang đã thành lập Đội PCCC&CNCH chuyên ngành từ năm 2018. Đến năm 2025, đội đã được kiện toàn với 28 đội viên và trang bị 03 xe chữa cháy cùng các thiết bị chuyên dụng. Mặc dù vậy, chất lượng lực lượng PCCC cơ sở tại các doanh nghiệp thành phần không đồng đều, nhiều nơi đội ngũ còn mỏng, chủ yếu là kiêm nhiệm nên kỹ năng thực tế còn hạn chế.

Thứ năm, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH đang quản lý 50 hồ sơ cơ sở và 11 hồ sơ xử lý vi phạm hành chính riêng đối với KCN Long Giang. Công tác này giúp nắm bắt đặc điểm sản xuất và dây chuyền công nghệ của từng doanh nghiệp. Tuy nhiên, việc cập nhật thông tin khi doanh nghiệp thay đổi quy mô hoặc công năng sản xuất đôi khi chưa kịp thời. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong số hóa dữ liệu hồ sơ quản lý vẫn còn gặp khó khăn.

Thứ sáu, giai đoạn 2020 - 2025 đã thực hiện thẩm duyệt thiết kế cho 149 công trình và kiểm tra nghiệm thu 1.980 công trình trước khi đưa vào hoạt động. Tại KCN Long Giang, phần lớn doanh nghiệp chấp hành tốt thủ tục này, nhưng vẫn còn tình trạng tự ý cải tạo, mở rộng nhà xưởng mà chưa thẩm duyệt lại. Đáng chú ý, hạ tầng KCN Long Giang dù hoạt

động từ lâu nhưng đến năm 2025 mới hoàn tất hoàn toàn việc nghiệm thu về PCCC.

Thứ bảy, đã tổ chức, chỉ đạo tốt hoạt động chữa cháy và CNCH. Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã phối hợp tốt với lực lượng tại chỗ để xử lý kịp thời các vụ cháy, điển hình là các vụ hỏa hoạn tại Công ty Sợi Mèkông (2022, 2023) và Công ty KangNa (2024). Dù vậy, sự phối hợp có lúc còn chưa thuận thực; đội ngũ chữa cháy chuyên nghiệp thường xuyên biến động do chiến sỹ nghĩa vụ thay đổi hàng năm, dẫn đến thiếu hụt kinh nghiệm thực tiễn.

Thứ tám, đã tăng cường công tác xây dựng và thực tập phương án chữa cháy và CNCH. Các doanh nghiệp tại KCN Long Giang cơ bản đã xây dựng phương án chữa cháy và CNCH. Tuy nhiên, nhiều phương án còn mang tính hình thức, kịch bản thực tập đơn giản, chưa sát với các tình huống cháy lớn, cháy hóa chất phức tạp có thể xảy ra trong thực tế. Kỹ năng sử dụng phương tiện chữa cháy và thoát nạn của công nhân tại một số đơn vị vẫn còn chưa thuận thực khi có sự cố giả định.

4. Để làm tốt công tác công tác PCCC&CNCH của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đối với KCN Long Giang, cần thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao chất lượng công tác tham mưu, đề xuất. Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần chủ động tham mưu cho UBND tỉnh và Ban Giám đốc Công an tỉnh ban hành các văn bản chỉ đạo sát với đặc điểm KCN Long Giang. Nội dung tham mưu phải đi sâu phân tích các yếu tố đặc thù như dây chuyền công nghệ, nguyên vật liệu dệt may, nhựa và mật độ nhà xưởng để đề xuất các giải pháp phòng ngừa chuyên sâu. Tăng cường tham mưu phối hợp liên ngành (Công an, Ban Quản lý Khu kinh tế, Sở Xây dựng) để quản lý an toàn cháy nổ ngay từ khâu quy hoạch và cấp phép đầu tư.

Hai là, đổi mới công tác tuyên truyền và huấn luyện nghiệp vụ. Chuyển đổi từ tuyên truyền một chiều sang đa dạng hóa trên các nền tảng số, mạng xã hội và hệ thống truyền thanh nội bộ doanh nghiệp. Nội dung huấn luyện phải bám sát thực tế sản xuất của từng ngành nghề (sợi, cơ khí, hóa chất...), thực hiện theo phương châm “cầm tay chỉ việc”. Chú trọng

huấn luyện kỹ năng thoát nạn trong môi trường nhiều khói độc và sử dụng thành thạo các phương tiện chữa cháy tại chỗ.

Ba là, tăng cường công tác kiểm tra và xử lý nghiêm vi phạm. Đẩy mạnh kiểm tra chuyên đề và kiểm tra đột xuất vào các khung giờ cao điểm hoặc ban đêm tại các cơ sở có nguy cơ cháy, nổ cao. Tập trung kiểm tra các hạng mục trọng yếu: hệ thống điện tải lớn, kho nguyên liệu và việc duy trì khoảng cách ngăn cháy lan. Kiên quyết xử lý nghiêm, tạm đình chỉ hoặc đình chỉ hoạt động đối với các doanh nghiệp vi phạm nghiêm trọng hoặc chậm khắc phục các tồn tại đã được kiến nghị.

Bốn là, củng cố và nâng cao năng lực lực lượng tại chỗ. Hướng dẫn chủ đầu tư hạ tầng duy trì và nâng cao chất lượng của Đội PCCC&CNCH chuyên ngành, bảo đảm quân số thường trực và phương tiện luôn sẵn sàng. Kiện toàn các Đội PCCC cơ sở tại từng doanh nghiệp thành phần, bảo đảm thành viên có đủ kỹ năng xử lý sự cố ngay từ giờ đầu. Đề xuất các cơ chế hỗ trợ về phụ cấp, bảo hiểm để khuyến khích tinh thần trách nhiệm của lực lượng PCCC không chuyên trách.

Năm là, đẩy mạnh công tác điều tra cơ bản và ứng dụng công nghệ. Thực hiện số hóa dữ liệu hồ sơ quản lý đối với từng doanh nghiệp trong KCN Long Giang để phục vụ tra cứu và chỉ huy nhanh. Cập nhật kịp thời các biến động về quy mô sản xuất, thay đổi công năng nhà xưởng và tính chất vật liệu cháy mới. Hướng dẫn doanh nghiệp lắp đặt thiết bị truyền tin báo cháy kết nối trực tiếp với Trung tâm chỉ huy của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.

Sáu là, thực hiện nghiêm công tác thẩm định thiết kế và kiểm tra nghiệm thu. Kiểm soát chặt chẽ các điều kiện an toàn ngay từ giai đoạn đầu tư, cải tạo nhà xưởng theo quy định của Luật PCCC&CNCH năm 2024. Bảo đảm các giải pháp kỹ thuật (chống cháy lan, thoát nạn, hút khói) phải phù hợp với dây chuyền công nghệ thực tế của doanh nghiệp. Kiên quyết không để công trình đưa vào hoạt động khi chưa được nghiệm thu đầy đủ về PCCC.

Bảy là, nâng cao năng lực tổ chức và chỉ đạo hoạt động chữa cháy, CNCH. Bồi dưỡng kỹ năng chỉ huy hiện trường cho cán bộ, đặc biệt là khả năng đánh

giá tình huống và ra quyết định nhanh trong các vụ cháy công nghiệp phức tạp. Xây dựng cơ chế phối hợp hiệp đồng tác chiến nhịp nhàng giữa Cảnh sát PCCC&CNCH với lực lượng PCCC&CNCH chuyên ngành và cơ sở của KCN. Ứng dụng các công nghệ hiện đại như bản đồ số về nguồn nước và giao thông để tối ưu hóa việc điều động lực lượng.

Tám là, chú trọng xây dựng và thực tập phương án chữa cháy, CNCH. Xây dựng các phương án chữa cháy và CNCH dựa trên kịch bản cháy lớn, cháy lan diện rộng hoặc cháy hóa chất phức tạp. Định kỳ tổ chức thực tập phương án có sự phối hợp của nhiều lực lượng để rèn luyện khả năng tác chiến tổng hợp. Sau mỗi lần thực tập phải tổ chức rút kinh nghiệm nghiêm túc để kịp thời điều chỉnh, hoàn thiện phương án cho sát với thực tế.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công an (2025), *Thông tư số 36/2025/TT-BCA quy định chi tiết một số điều của Luật PCCC&CNCH và Nghị định số 105/2025/NĐ-CP ngày 15/5/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành luật PCCC&CNCH*, Hà Nội.
2. Chính phủ (2025), *Nghị định số 105/2025/NĐ-CP ngày 15/5/2025 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật PCCC&CNCH*, Hà Nội.
3. Công an tỉnh Tiền Giang, *Báo cáo kết quả công tác PCCC&CNCH năm 2020, 2021, 2022, 2023, 2024*, Tiền Giang.
4. Công an tỉnh Đồng Tháp (2025), *Báo cáo kết quả công tác PCCC&CNCH năm 2025*, Đồng Tháp.
5. Quốc hội (2024), *Luật PCCC&CNCH*, Hà Nội.